

Aan de Minister van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft : aanbieding advies
Contactpersoon : L.A.M. Karels / mr. K.H. Hinders
Doorkiesnummer : 070-3619359 / 070-3619353
E-mail : l.a.m.karels@minvenj.nl / t.hinders@minvenj.nl
Uw kenmerk : 476490
Datum : 26 maart 2014
Ons kenmerk : RSJ/101/2090/LK/TvV
Onderwerp : Conceptwetsvoorstellen en concept- amvb 'raadsman en politieverhoor'

Geachte heer Opstelten,

Op 12 februari 2014 ontving de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: de Raad) uw adviesaanvraag over de conceptwetsvoorstellen en de concept-amvb 'raadsman en politieverhoor'. Hieronder treft u de reactie van de Raad aan.

De Raad ziet, net als in het eerder uitgebrachte advies 'raadsman en politieverhoor', af van advisering over het wetsvoorstel voor zover dat ziet op meerderjarigen, omdat dit het adviesterrein van de Raad overstijgt. Ten aanzien van minderjarigen heeft de Raad een ruimere taak en gaat de Raad graag in op de onderliggende conceptwetsvoorstellen en de concept-amvb.

De Raad heeft met instemming kennis genomen van de twee conceptwetsvoorstellen en de concept-amvb, onder meer omdat de eerder door de Raad gedane aanbevelingen in de adviezen 'Jeugdstrafproces: toekomstbestendig!' en 'Raadsman en politieverhoor' grotendeels zijn overgenomen. De Raad onderschrijft de verdere versterking van de rechtspositie van de minderjarige verdachte, die met de invoering van de conceptwetsvoorstellen en de concept-amvb zal worden bereikt.

De Raad wil echter nog twee opmerkingen plaatsen. In het oude conceptwetsvoorstel 'raadsman en politieverhoor' werd voorgesteld de grens voor rechtsbijstand bij TOM-zittingen¹ te verhogen. In zijn reactie op dit conceptwetsvoorstel heeft de Raad ervoor gepleit om de wet zo te wijzigen dat een minderjarige verdachte bij een TOM-zitting altijd een raadsman krijgt toegewezen. De Raad heeft deze aanbeveling toen als volgt gemotiveerd. *'De gevolgen van een strafbeschikking van het OM, ook van een strafbeschikking die minder dan 32 uur taakstraf inhoudt, kunnen aanzienlijk zijn voor bijvoorbeeld het verkrijgen van een Verklaring omtrent het Gedrag. In het licht van artikel 6 EVRM heeft ook de minderjarige die een*

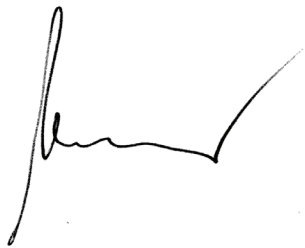
¹ Voor minderjarigen worden deze zittingen ook wel OTP-zittingen (Onderhoud Ten Parkette) genoemd.

dergelijk transactievoorstel krijgt recht op rechtsbijstand. De Raad merkt daarbij op dat rechtshulp door een gespecialiseerde jeugdadvocaat kan betekenen dat de minderjarige en zijn ouders een OM-transactievoorstel aanvaarden, terwijl dat zonder deze rechtsbijstand wellicht niet het geval zou zijn geweest. Op deze wijze wordt een gang naar de kinderrechter voorkomen.²

Op pagina 66 van de memorie van toelichting bij het separate wetsvoorstel is gemotiveerd waarom de aanbeveling van de Raad niet is overgenomen. De raadsman en de verdachte zouden de noodzaak tot verdere bijstand het beste bij het consult voorafgaand aan het verhoor of na afloop van de verhoorbijstand kunnen bespreken. De Raad acht deze argumentatie, gelet op de door de Raad aangevoerde argumenten voor de aanwezigheid van een raadsman bij een TOM-zitting, niet steekhoudend. De inhoud van de strafbeschikking zou niet bepalend moeten zijn voor de vraag of de minderjarige verdachte recht heeft op kosteloze rechtsbijstand. De Raad beveelt daarom aan het voorgestelde artikel 491 Sv zo aan te passen dat de minderjarige verdachte in alle gevallen waarin het OM hem een strafbeschikking wil opleggen een raadsman krijgt toegewezen.

Daarnaast wil de Raad opmerken dat een oplossing gezocht dient te worden voor het probleem dat minderjarige verdachten vaak (onnodig) lang op het politiebureau dienen te verblijven, omdat er lange wachttijden zijn voor het verlenen van rechtsbijstand aan minderjarige verdachten. Op pagina 70 van de memorie van toelichting bij het implementatiewetsvoorstel wordt dit probleem erkend, maar momenteel is hiervoor nog geen oplossing. Bij de expertmeeting van 12 december 2013 is dit probleem eveneens aan de orde gekomen en daar werd de permanente aanwezigheid van een advocaat op het politiebureau aangedragen en breed gesteund als oplossing voor dit probleem. Een andere mogelijke oplossing zou zijn om aan ieder politiebureau een advocaat te verbinden die, indien nodig, zou kunnen worden opgeroepen. De Raad beveelt daarom aan om op ieder politiebureau een advocaat aanwezig te hebben dan wel aan ieder politiebureau een advocaat te verbinden die, indien nodig, kan worden opgeroepen, zodat minderjarige verdachten direct van consultatie- en verhoorbijstand kunnen worden voorzien.

Hoogachtend,
namens de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming,

mr. L.A.J.M. de Wit, algemeen voorzitter

² RSJ advies 'raadsman en politieverhoor', pagina 3.